

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/425/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4611210398
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4611210398.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombáthovej-Polákovej, v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, a. s. so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, proti odporcovi: S. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom G., N. XXX/X, o zaplatenie 2.185,62 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 16. októbra 2013 č. k. 6C/60/2012-117, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti, ako aj v časti náhrady trov konania **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 61,90 eura, vo zvyšku, čo do zmluvného úroku, návrh zamietol, konanie, čo do zmluvnej pokuty vo výške 44,10 eura, zastavil a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Topoľčany časť súdneho poplatku za odvolanie vo výške 51,37 eura, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, ako aj odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 50,94 eura a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 2 písm. a), b), § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 2, 3, 5 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, § 3 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, 4, § 54 ods. 2, § 879f ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka, čl. 3 ods. 1, 2, čl. 5, čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 05. 04. 1993, ako aj vykonaným dokazovaním a zistil, že navrhovateľ na pojednávaní, čo do zmluvnej pokuty uplatnenej vo výške 44,10 eura, zobral návrh späť a konanie žiadal zastaviť. Odporca súhlasil s čiastočným späťvzatím návrhu, a preto súd prvého stupňa podľa § 96 ods. 1, 3 OSP konanie, čo do sumy 44,10 eura zastavil. Následne na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľa na zaplatenie zmluvného úroku vo výške 824,98 eura, vychádzajúc pritom z Hlavy 9 § 2 úverových podmienok, v ktorom je uvedená výška zmluvného úroku 0,08 % z dlžnej čiastky za každý začatý deň omeškania nie je dôvodný a to pre rozpor s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka. Mal za to, že dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi, inak je právny úkon neplatný. Dochádza k tomu, keď dohodnuté úroky presiahnu obvyklú mieru úrokov poskytovaných bankami v čase, kedy bola zmluva uzavretá. Uvedené bolo treba zvlášť posudzovať pri spotrebiteľských úveroch, keď prevažne spotrebiteľ bol odkázaný na poskytnutie úveru, vzhľadom na jeho nepriaznivú finančnú situáciu. Zmluvy boli predkladané formulárove pripravené, ktorých obsah nemohol spotrebiteľ ovplyvniť. V čase uzatvorenia zmluvy bola výška obvyklej miery úrokov poskytovaných bankami pri strednodobých úveroch 13,11 % ročne, pri dlhodobých úveroch 7,91 % ročne. Dohodnutá výška úrokov 0,08 % denne

predstavovala 29,20 % ročne, čo bolo potrebné považovať za neprimerane vysoké úroky v rozpore s dobrými mravmi, a pokiaľ došlo k dohodnutiu úroku v takejto výške, pre rozpor s dobrými mravmi nebolo možné uplatnený zmluvný úrok navrhovateľovi priznať, a preto bol v tejto časti návrh zamietnutý. Vzhľadom na uvedenú neplatnosť právneho úkonu nebolo možné prihliadať ani na súhlasné stanovisko odporcu k čiastočnej úhrade, ktoré súhlasné stanovisko zohľadnil pri priznaní navrhovateľovi poplatku za výber z bankomatu vo výške 32,06 eura a mesačného poplatku za vedenie účtu vo výške 29,84 eura, čo spolu predstavovalo sumu 61,90 eura. Preto súd v tejto časti návrhu navrhovateľa vyhovel a zaviazal odporcu k úhrade týchto súm, ako aj zaviazal navrhovateľa na doplatenie súdneho poplatku za odvolanie vo výške 51,37 eura a o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP. Vzhľadom na čiastočný úspech navrhovateľa v konaní priznal mu pomernú časť náhrady trov konania, nakoľko jeho úspešnosť z uplatnenej sumy 2.185,62 eura bola spolu vo výške 1.275,28 eura, t.j. 58,35 % a úspešnosť odporcu, teda neúspešnosť navrhovateľa bola 41,65 %, takže navrhovateľovi patrila náhrada trov konania v pomernej časti a to v časti 16,70 % (58,35-41,65). Trovy konania navrhovateľa predstavovali sumy za zaplatený súdny poplatok za návrh vo výške 131 eur, za odvolanie vo výške 58 eur a za podanie dovolania vo výške 116 eur, spolu 305 eur, z čoho 16,70 % predstavovalo sumu 50,94 eura.

Proti tomuto rozsudku v jeho zamietajúcej časti podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, nesúhlasiac s právnym záverom súdu prvého stupňa, že dohodnutý zmluvný úrok je v rozpore s dobrými mravmi. V prvom rade poukázal na skutočnosť, že zmluvný úrok vo výške 824,98 eura nebol voči odporcovi uplatnený na základe hlavy 9 ods. 2 úverových podmienok. Rovnako tak nepoprel skutočnosť, že výška RPMN nebola v úverovej zmluve uvedená, avšak zdôraznil, že zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v zmysle ustanovenia § 3 ods. 6 pri revolvingových úveroch počíta s nemožnosťou určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov. Zastal názor, že podstatným determinantom v existujúcom záväzkovom vzťahu je tá skutočnosť, že úvery poskytované bankami a nebankovými subjektmi nemožno porovnávať hneď z niekoľkých dôvodov. Za prvý dôvod označil skutočnosť, že dojednaný úrok za poskytnutie úveru predstavuje jednak odmenu veriteľa za poskytnutie úveru, ako aj krytie rizika veriteľa v súvislosti s poskytnutím úveru a v neposlednom rade zohľadňuje aj náklady spojené so získavaním zdrojov financovania úverov. Pre porovnanie úrokových sadzieb poskytovaných nebankovými subjektmi a bankami by potom bolo potrebné v záujme spravodlivosti porovnať rozdiel úrokovej miery medzi úrokovou mierou, za ktorú sú poskytnuté úvery bankám a úrokovou mierou, za ktorú následne poskytujú úvery banky a tým rozdielom, ktorý je medzi úrokovými sadzbami poskytovanými bankami nebankovým subjektom a úrokovou mierou, za ktorú následne nebankové subjekty poskytujú úvery svojim klientom. S poukazom na uvedené, ako aj legislatívu Slovenskej republiky mal za to, že na základe uvedeného súd prvého stupňa mal výšku odplaty dojednanej za poskytnutý úver, posudzovať nie len porovnávaním s výškou úrokovej sadzby bánk, ale aj s výškou úrokovej sadzby bánk obvykle požadovanou na finančnom trhu. Týmto spôsobom poukázal na štatistické údaje týkajúce sa priemernej úrokovej miery zverejnenej na stránke Ministerstva financií Slovenskej republiky v zmysle Nariadenia vlády SR, ktorým sa stanovuje maximálna výška odplaty, ktorú nesmie prevýšiť odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru. Podľa zverejnenej štatistiky priemernej úrokovej miery pre kreditné karty bolo nepochybné, že odplata vyjadrená úrokovou mierou vo výške 26,52% p. a. sa ani z ďaleka nepribližovala k povolenej hornej hranici odplaty stanovenej všeobecne záväzným právnym predpisom. Navyiac vytkol, že súd prvého stupňa v odôvodnení neuviedol, na základe akých hodnoverných údajov dospel k záveru, že výška obvyklej miery úrokov poskytovaných bankami pri strednodobých úveroch bola 13,11% ročne, pri dlhodobých úveroch 7,91% ročne. Následne vyjadril presvedčenie, že konajúci súd nesprávne posúdil typ poskytnutého úveru a porovnával úrokovú mieru klasických spotrebiteľských úverov, pričom opomenul skutočnosť, že navrhovateľ poskytol odporcovi úver formou kreditnej karty a pri takomto druhu úveru majú banky oveľa vyššiu ročnú úrokovú mieru. Zastal tiež názor, že pri úverových kartách poskytovaných nebankovými subjektmi je prípustné, že výška odplaty je mierne vyššia ako pri bankových subjektoch, pretože nebankový subjekt má oveľa vyššie náklady ako banka s takýmto úverom, a preto by malo byť minimálne tolerované, že výška odplaty je zvýšená o výšku úrokovej miery, za ktorú si nebankové subjekty požíciavajú finančné prostriedky od bánk. Vzhľadom na uvedené žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že navrhovateľovi prizná zmluvný úrok 824,98 eura, prípadne zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a priznal náhradu trov konania.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP s verejným vyhlásením rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 156 ods. 3 OSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav veci, ako aj rozhodnutie správne odôvodnil, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti, ako aj v časti náhrady trov konania podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

V prejednávanej veci sa navrhovateľ podaným návrhom domáhal zaplataenia istiny vo výške 1.243,38 eura, zmluvného úroku vo výške 824,98 eura, poplatku za výber z bankomatu vo výške 32,06 eura, zmluvnej pokuty vo výške 44,10 eura, sankčného úroku vo výške 11,26 eura, mesačného poplatku za vedenie účtu vo výške 29,84 eura, úroku z omeškania vo výške 0,024% denne z čiastky 824,98 eura odo dňa 08. 10. 2009 až do zaplataenia a trovy konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 01. 12. 2001 uzatvoril navrhovateľ s odporcom úverovú zmluvu 5110111476, predmetom ktorej bolo poskytnutie revolvingového úveru s úverovým rámcom vo výške 2.323,57 eura. V súlade s úverovými podmienkami bol odporcovi poskytnutý úver k uspokojovaniu jeho priebežných finančných potrieb a odporca bol oprávnený čerpať úver prostredníctvom úverovej karty. Navrhovateľ a odporca sa dohodli na vrátení poskytnutého úveru spolu s dohodnutým úrokom, v pravidelných mesačných splátkach. Nakoľko odporca nesplácal úver podľa dohodnutých podmienok, navrhovateľ mu dňa 22. 09. 2009 zaslal výzvu k splateniu celého dlhu vo výške 2.442,18 eura, z ktorej odporca uhradil len 256,56 eura. Spolu s návrhom predložil aj úverovú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní a používaní platobnej karty YES, uzatvorenej dňa 01. 12. 2001, z ktorej vyplýva, že odporca si vybral revolvingový úver variant D s mesačnou splátkou vo výške 1.200,- Sk a s úverovým rámcom vo výške 30.000,- Sk.

Súd prvého stupňa vo veci najskôr rozhodol rozsudkom zo dňa 25. apríla 2012 č. k. 6C/60/2013-34 tak, že odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 1.213,38 eura s 8,76% úrokom z omeškania ročne od 08. 10. 2009 až do zaplataenia a zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 74,51 eura. Uvedené povolil odporcovi splácať v mesačných splátkach po 50 eur a to vždy do 20-teho dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku a to pod následkom straty výhody splátok a exekúcie. Okrem toho konanie, čo do sumy 41,26 eura, zastavil a to, čo do istiny vo výške 30 eur a čo do sankčného úroku 11,26 eura, a vo zvyšku návrh zamietol.

Proti tomuto rozsudku do zamietajúcej časti podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, avšak bez uvedenia dôvodov, v dôsledku čoho odvolací súd uznesením zo dňa 31. augusta 2012 č. k. 9Co/222/2012-55 odvolanie navrhovateľa odmietol. Následne navrhovateľ podal proti tomuto uzneseniu dovolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 26. februára 2013 sp. zn. 4Cdo 425/2012 vyhodnotil dovolanie za dôvodné a uznesenie Krajského súdu v Nitre z 31. augusta 2012 sp. zn. 9Co 222/2012 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Vo vyhovujúcej a zastavujúcej časti z dôvodu absencie odvolania rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 25. apríla 2012 č. k. 6C/60/2013-34 nadobudol právoplatnosť a predmetom odvolacieho konania zostala zamietajúca časť rozsudku súdu prvého stupňa, o ktorej odvolací súd rozhodol uznesením zo dňa 6. júna 2013 č. k. 9Co/119/2013-88 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Následne súd prvého stupňa o zamietajúcej časti rozhodol napadnutým rozsudkom.

Z dôvodu absencie odvolania vo vyhovujúcej, v zastavujúcej časti a v časti doplataenia súdneho poplatku nadobudol rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 16. októbra 2013 č. k. 6C/60/2012-117 právoplatnosť a predmetom predmetného odvolacieho konania zostala zamietajúca časť napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, ako aj na ňu nadväzujúci výrok týkajúci sa trov konania.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Odvolací súd po preskúmaní rozsudku v napadnutej zamietajúcej časti a konania, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a z dôvodov odvolania, dospel k záveru, že v danej veci niet sporu o tom, že ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, čo nerozporoval ani navrhovateľ, ktorú účastníci konania uzatvorili dňa 01. 12. 2001 a z ktorej navrhovateľ vyvodzuje uplatnený nárok. Bolo preto dôvodné na túto zmluvu aplikovať právne normy spotrebiteľského práva a to zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase vzniku právnych vzťahov ako lex specialis a všeobecnú úpravu obsiahnutú v ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách tak, ako to správne urobil i súd prvého stupňa. Súd prvého stupňa okrem toho správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, pričom svoje rozhodnutie i náležite odôvodnil, ako mu to ukladá ustanovenie § 157 ods. 2 OSP. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s napadnutým rozhodnutím súdu prvého stupňa, ako aj s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozsudku a na tieto v celom rozsahu poukazuje ako na svoje vlastné a z týchto dôvodov ich už znovu nebude opakovať.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku v jeho zamietajúcej časti odvolací súd uvádza, že Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne nestanovia, do akej výšky je možné pri peňažnej pôžičke dojednať úroky, z tejto skutočnosti však nemožno vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy, nakoľko i tu platí ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností, vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov, nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi; spravidla ide o takú výšku úrokov, ktorá v čase ich dojednania podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek peňažnými ústavmi. Je nepochybné, že neprimerane vysoké úroky, dojednané pri peňažnej pôžičke alebo úvere, sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania sa, vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke alebo úvere koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácii pre neho nepriaznivej. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.

V prejednávanej veci odvolací súd, rovnako ako súd prvého stupňa, zistil, že úroková miera dohodnutá medzi účastníkmi konania v predmetnej spotrebiteľskej zmluve prevyšuje obvyklú úrokovú mieru a z tohto zistenia súd prvého stupňa správne vyvodil právny záver o neplatnosti takéhoto dojednania pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Navyiac, v rámci odvolacieho konania nebolo možné prihliadnuť ani na námietky odvolateľa, týkajúce sa skutočnosti, že zmluvný úrok bol vo výške 2,21% p. m., t.j. 26,52% p. a. a jeho dojednanie vyplývalo z Hlavy 6 § 9 úverových podmienok,

pretože ani tieto skutočnosti nevyvrátili skutočnosť, že úroková miera dohodnutá medzi účastníkmi konania prevyšuje obvyklú úrokovú mieru vo väčšom rozsahu ako je prípustná miera a to i s prihliadnutím na skutočnosť, že išlo o nebankový subjekt.

Vzhľadom na to, že súd prvého stupňa správne ustálil, že zmluvný úrok je pre rozpor s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatný, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti, ako aj v časti náhrady trov konania ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému odporcovi v odvolacom konaní náhradu trov tohto konania nepriznal, pretože si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil, ani mu žiadne nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.